

Van vrijblijvend weiden naar intensief grazen

Veehouders die hun koeien meer vers gras uit de wei willen laten halen – en dus meer eiwit van eigen land – kunnen zich melden bij Stichting Weidegang. Het project Grip op Gras helpt 500 veehouders om met een weidecoach de grasopname te ‘verdubbelen’, geeft Kees-Jaap Hin de ambitie aan. ‘Het potentieel van gras kunnen we veel beter benutten.’

TEKST ALICE BOOIJ

‘We halen er niet uit wat erin zit.’ Kees-Jaap Hin van Stichting Weidegang heeft het over de versgrasopname van melkkoeien. ‘De drogestofopname van vers gras varieert van 1 tot wel 15 kilo per koe per dag. Dat betekent dat er nog veel te winnen valt bij de opname.’ Als de koeien toch buiten lopen, wil je dat ze zoveel mogelijk gras opnemen, zegt de projectleider, die zich met de stichting de afgelopen jaren heeft ingezet om meer koeien in de weide te krijgen. ‘Nu kijken we verder: hoe krijgen we meer gras in de koeien als ze toch buiten lopen om zodoende ook meer ruw eiwit uit vers gras in het rantsoen te krijgen?’

Voor het project Grip op Gras is de stichting op zoek naar ‘ambitieuze boeren die zich willen uitleven in het vakmanschap van weiden’, aldus Hin, die een hele lijst van voordelen kan opsommen als de drogestofopname van vers gras hoger wordt. ‘Meer vers gras in de koe is vooral economischer’, noemt hij als een van de belangrijkste redenen. Meer vers gras betekent minder eiwit bijvoeren en daarmee een goedkoper rantsoen. Meer gras uit de weide halen betekent ook minder mest uitrijden en minder maaien. ‘En het betekent ook minder ammoniakemissie.’

Naast het financiële voordeel noemt Hin ook de toename van de duurzaamheid van de veestapel en de waardering van de maatschappij als redenen. ‘Bij veel vraagstukken rondom de melkveehouderij – denk aan het verminderen van broeikasgassen en het streven naar een gesloten kringloop – spelen graslandmanagement en weiden een cruciale rol. Er ligt een uitdaging om meer uit gras en weiden te halen.’

Werken met weidecoaches

De veehouders krijgen in het project ondersteuning van weidecoaches die tweemaal per jaar meedenken in het weidemanagement. ‘Om samen meer kilo’s droge stof vers gras in de koe te krijgen en het rantsoen te optimaliseren. We zien grote verschillen in de potentie in de grasopname’, zegt Hin. Hij hoopt in het project veehouders uit verschillende delen van het land aan te spreken en met een grote verscheidenheid in bedrijfsvoering. ‘Hoe maak je stappen? Wat zijn de lessen waar andere veehouders ook wat mee kunnen? Waar liggen de kansen?’, formuleert hij de vragen. ‘Met een verdubbeling maken we een forse stap, dat is nogal een ambitie’, realiseert

Aanmelden voor Grip op Gras

Veehouders die mee willen doen in het project Grip op Gras kunnen zich aanmelden via de website van Stichting Weidegang. Voorwaarden zijn er niet verbonden aan deelname, behalve dan dat veehouders bereid zijn kengetallen en cijfers te delen en een graslandgebruikskalender bij te houden. ‘We vragen niet om extra administratie’, geeft Kees-Jaap Hin van Stichting Weidegang aan. Aan de deelname zijn geen kosten verbonden. Het project omvat twee jaar en zal in het najaar van 2021 starten, zodat in de winter plannen gemaakt kunnen worden. ‘Zo kunnen we rustig naar het nieuwe weideseizoen toewerken.’

Voor meer info: www.stichtingweidegang.nl/gripopgras

Hin zich ook. ‘Wanneer je van 2 naar 4 kilo drogestofopname per dag gaat, heb je die verdubbeling te pakken, maar wanneer je al 8 kilo droge stof aan vers gras per dag in de koeien krijgt, dan is 2 of 3 kilo meer ook al een flinke vooruitgang.’

Grasopname dikwijls overschat

Over het algemeen denkt hij dat melkveehouders gerichter kunnen sturen met gras en weiden. ‘Welk gras heb je nodig om de koeien optimaal te voeren?’, is de vraag die Hin de veehouders stelt. ‘Door gericht je gras te bemesten en te oogsten, met weiden en maaien, kun je sturen. Door een stap vooruit te denken haal je meer uit het gras en hoef je minder te corrigeren met krachtvoer’, noemt hij als voorbeeld. ‘We zoeken naar praktische handvatten waar melkveehouders mee aan de slag kunnen.’ Uit de grote verschillen die bedrijven realiseren, blijkt wel dat er verbetering mogelijk is. ‘Veel melkveehouders overschatten de grasopname van de koeien’, geeft Hin aan. ‘Als je gaat rekenen, kom je voor een gemiddeld bedrijf uit op zo’n 3 kilo droge stof vers gras per dag. Veehouders denken vaak dat het meer is.’

In het project gaat het erom elkaar verder te helpen. ‘Er zit verschil in weiden en de koeien zoveel mogelijk laten grazen’, geeft Hin aan. ‘Samen proberen we de weidegang op een hoger plan te brengen.’ |

Weidecoach Albert Jan Bos: ‘Laat ze lekker zelf gras halen’

Het streven om meer vers gras in de koe te krijgen wordt door veel veehouders onderschreven. Meer dan andere jaren reden de opraapwagens heen en weer om vers gras in de stal te brengen. ‘Om zo op een dure aankoop van eiwit te besparen’, weet Albert Jan Bos, weidecoach en werkzaam bij DLV. ‘Maar je kunt het de koeien nog veel beter zelf laten ophalen.’

In Grip op Gras kijken anderen over de schouder mee met de weidegang. Volgens Bos valt er genoeg te verbeteren. Bijvoorbeeld door meer uren te weiden. ‘De meeste veehouders beginnen later in het voorjaar, terwijl juist in het vroege voorjaar weiden heel goed lukt.’

Nog een tip is om het areaal grasland om te

beweiden groter te maken. ‘Hoe groter de oppervlakte, hoe meer kilo’s droge stof er per koe beschikbaar zijn.’ De koe verleiden om meer te gaan opnemen is ook een aandachtspunt. ‘Je moet ze niet volproppen met winterrantsoen voordat ze naar buiten gaan.’

De weidecoach ziet in praktijk dat een vast stramien van beweiden vaak jarenlang hetzelfde is. ‘Het is een manier van werken waar een veehouder zich prettig bij voelt.’ In het project wordt de vraag gesteld: kan het meer en kan het beter? ‘We helpen elkaar om er op een andere manier tegenaan te kijken. Weidegang is eigenlijk een vanzelfsprekendheid geworden de laatste jaren. De koe meer vers gras laten opnemen is de volgende uitdaging.’